

ÚSPĚCH V HITPARÁDÁCH A ANKETÁCH JAKO HUDEBNÍ KAPITÁL?

Milan Tesař

Od soutěže amatérských hudebníků v regionálním kole festivalu Porta až po americké ceny Grammy – hudbu na všech jejích úrovních provázejí soutěže, ankety, hitparády. Poměřuje se úspěch u fanoušků i kvalita podle porotců nebo hudebních publicistů. Lze namítat, že hudba přece není žádná soutěž, i to, že každé podobné „kvalitativní“ poměrování je pouhá hra. Ale otázku lze položit také jinak: Když už interpret nebo autor v nějaké soutěži vyhraje, popřípadě se umístí na předních příčkách v nějaké anketě či hitparádě, je mu to vůbec k něčemu? Má z toho i jiný užitek než jen to, že si může psát na plakáty a na web „vítěz Porty“ nebo „držitel Anděla/Grammy“? Je takový úspěch kapitálem svého druhu, který jeho držitel může dál investovat a díky němu rozvíjet svou kariéru?

Je samozřejmě třeba rozlišit ankety a soutěže, které mají jasně danou odměnu a cíl: Vítěz soutěže Blues Aperitiv se dostává na pódium velkého festivalu Blues Alive, což pro amatérského hudebníka v tomto žánru může být splněný sen a také moment, kdy si jej všimnou novináři, fotografové a další lidé z oboru. Existují soutěže spojené s finanční odměnou (kterou lze investovat do vybavení kapely nebo do další tvůrčí práce) a také soutěže s odměnou hmotnou – vítěz například dostane hudební nástroj nebo příslušenství. Ale existují i ankety a soutěže, ve kterých vítězství není spojeno s žádným bonusem, a přesto je můžeme považovat za prestižní, důležité a „investovatelné“, mluvíme-li o další kariéře hudebníka. V tomto příspěvku se konkrétně zaměříme na dvě „soutěže“, jednu národní, českou, druhou mezinárodní: ceny Anděl a žebříček WMCE (World Music Charts Europe).

Ceny Anděl se udělují jednou ročně. Hlasují pro ně členové České hudební akademie v takzvaných hlavních kategoriích a členové odborných porot jednotlivých žánrových cen v kategoriích žánrových. Přes různé typy kritiky a bohužel i ne úplnou transparentnost jde tedy

o anketu odborníků, kteří rozhodují o nejlepších hudebních albech (resp. interpretech) daného kalendářního roku.

Písničkář Jan Žamboch na konto svého prvního Anděla v kategorii Folk & country se skupinou Žamboši (za rok 2006) o tři roky později řekl: *„Díky Andělovi se o nás začalo více vědět. Pro pořadatele to něco přeci jen znamená, takže bylo více hraní. Oceněné desce to pomohlo k trošku větší prodejnosti. Lidi, kteří nás znají, byli chvíli hrdí, zatímco my jsme byli chvíli šťastní a vykulení. Dneska z toho všeho zbyla jen ta těžká soška z bronzu, která nám hlídá kuchyň, a hlavně pocit velikého vděku pro všechny, kteří ty písničky poslouchali a třeba si je občas ještě někdy pustí.“* (Tesař 2009: 1) V roce 2021, už jako držitel dalších dvou cen Anděl (dostal je za roky 2009 a 2018) dodal: *„Různá hudební ocenění vnímám jako bonus k tomu, co v muzikantském životě přichází. Strípek v mozaice zpětné vazby na tvorbu a hraní. Kapitál to jistě je, byť měřitelnost jeho dopadu na život kapely je diskutabilní. Ale třeba, říkal jsem si, když jsem se vydával na volnou nohu, kdo jiný než ty, Jane, se třemi Anděly, snad nezemřeš hladu... Uvádíme ocenění v anotaci o kapele a moderátoři a organizátoři o našich cenách Anděl mluví a píší. Jakási prestiž to tedy určitě je a těší nás. Na druhou stranu je jisté, že naše publikum vnímá jiné věci než naše ceny. Ovšem přeje nám je a vždycky se s námi radovalo, za což jsme mu vděční.“*¹

S odstupem se na zisk svých dvou Andělů může dívat také Tomáš Kočko. V roce 2009 řekl: *„Pro mě bylo příjemné být nominován spolu se Zuzkou Lapčikovou a Gipsy.cz, protože se mi jejich muzika líbí. Když jsme Anděla dostali, bylo egolechtavé vědět, že se na naši desce shodlo x hudebních kritiků a hudebních publicistů.“* (Tesař 2009: 20) O dvanáct let později pak dodává: *„Kapitál to samozřejmě je. Jeho hodnota je ale závislá na prestiži (a ta se docela mění) a na destinaci. Ocenění z Polska nikoho moc ve vodách moravsko-česko-slezských nedojímá a naopak cena Anděl je v Polsku necenná. Skoro mě napadá – je Nobelova cena tak žádaná pro ten obnos, který se s ní pojí, anebo pro to PR, které kolem té ceny je?“*

1. Slova J. Žambocha stejně jako všechny další výpovědi umělců bez odkazu na zdroj vycházejí z e-mailové komunikace autora příspěvku se jmenovanými umělci.

Několik cen v kategorii Alternativní hudba nasbíral se svou skupinou Květy i sólově brněnský hudebník Martin Kysperský. Ten k jejich zisku v roce 2009 řekl: „*I kdybych nevěděl nic o lidech, kteří o tom rozhodují, a nevěděl nic o celých cenách, bezvýhradně se mi líbí desky, které dostaly cenu v naší kategorii. Petr Nikl, OTK, Birds Build Nests Underground, Ememvoodooopka... to je všechno paráda. Takže se můj respekt k té ceně rok od roku upevňuje, paradoxně tím víc, čím miň mě zajímají média nebo hudební publicistika.*“ (Tesař 2009: 20) O dvanáct let později k tomu dodává: „*Po těch dvaceti letech s kapelou vnímám tohle všechno jako obrázky viděné na cestě. Z něčeho mám silnější dojem, ale spíš je to pocit celku a špatně se z něj něco odděluje. Těší mě, když něco rezonuje. Ale pořád chci jít dál a na pečlivější reflexi nemám teď asi pozornost.*“

Z těchto tří příspěvků je zřejmé, že držitelé cen dokážou i po letech ocenění od odborníků vnímat jako určitý kapitál, avšak pozornost, kterou mu přisuzují, nijak nepřehánějí a ocenění neidealizují. Vnímají omezení cen Anděl na území České republiky a považují je spíše za určitý doplněk k přízni fanoušků a k situaci, do které se dostali svou prací a svým talentem. Nejde však o cenu, která by přímo přinášela nějaký hmatatelný benefit. Štěpánka Balcarová, jazzová trumpetistka, skladatelka a dirigentka (Anděla získala v roce 2012 s kapelou Inner Spaces a v roce 2015 s Concept Art Orchestra) říká: „*Jako nejprínosnější ocenění vnímám takové, ze kterého pro moji tvorbu plyne faktický benefit. Ideální je k získanému ocenění dostat např. možnost s kapelou vystoupit na příštím ročníku festivalu, v rámci kterého soutěž probíhala, nebo i další možnosti – např. ve skladatelských soutěžích uslyšet svoji kompozici zaznít v dobrém provedení nebo i získat její nahrávku nebo příslib další spolupráce s organizujícím orchestrem. Mnoho soutěží/anket nabízí právě tyto praktické ceny. Jednodušší, ale – a to nebudu lhát – neméně milé je potom dostatečné finanční ocenění, protože já osobně svoji tvorbu neustále musím dotovat. Ocenění v podobě cen Anděl nepřináší ani jednu z těchto možností. Zní sice dobře v životopise, ale faktickou pomoc nepřináší.*“

Jako spíše doplňující, ale důležité kritérium při rozvíjení kariéry vnímá ceny Anděl Michal Kristýnek z kapely Ponk (oceněné v roce

2015 v kategorii World music): „Naše zkušenosti s Andělem jsou veskrze pozitivní. Částečně to bylo i tak, že se nám ozval někdo se žádostí o koncert na základě toho, že zjistil, že jsme Anděla vyhráli. Spíš to ale byl takový náš trumf, když si někdo nebyl jistý, jestli jsme dost dobří. Nebo to třeba pořadatelé v průběhu přípravy zjistili, což bylo pro nás určité psychologické plus. Takže svého druhu kapitál to je či spíše byl.“

Lze tedy určit nějaké jednoduché pravidlo, které by definovalo, jak moc takové ocenění hudebníkovi pomáhá? Podle kytaristy Davida Dorůžky, oceněného v jazzové kategorii, nikoli: „Myslím, že úspěch v hudebních cenách Anděl je obecně možné zúročit v hudební dráze, ale neexistuje žádná přímá úměrnost ani měřitelnost takového zúročení. Nicméně si Cen Anděl i jiných cen velice vážím. Na kapitál se však mohou převádět ty ceny, které jsou spojeny s nějakou částkou buď finanční (ať už jsou to stipendia nebo jen určitý obnos peněz, který může umělec použít např. na financování dalšího CD), nebo ceny, které dají umělci přímo nějakou konkrétní příležitost – např. vystoupení na festivalu, zorganizování turné apod.“

Jiné to ovšem je, pokud budeme slovo kapitál vnímat spíše v symbolické rovině, tedy nikoli jako hmotný nebo měřitelný přínos, ale, jak říká Miroslav Vlasák z folkové skupiny Epydemye (cena Anděl za album *Kotlina*), jako zkušenost: „Už když jsme před lety s Epydemyí, tehdy čistě folkovou kapelou, vítězili na různých beatových a rockových soutěžích, bylo pro nás víc než finanční ohodnocení důležité to, že jsme si vyzkoušeli něco nového, co nás posunulo dál. Občas stálo dost úsilí přesvědčit jiné publikum, že i tahle muzika má právo na život, že tlak se dá udělat i bez bubnů, bez póz... Museli jsme do toho dát maximum energie, naučit se vystavět koncert. Všechny ty ceny byly vlastně jen příjemný bonus. I Ceny Anděl byly obrovská zkušenost – najednou jsme byli v prime time na obrazovce ČT Art, setkali jsme se s lidmi z úplně jiných žánrů, což je vždycky obohacující, i s muzikanty, kteří jsou mnohem dál než my. Největší radost měli naši fanoušci, což je podstatné, protože oni jsou naším hnacím motorem kapely. Zisk Ceny Anděl pochopitelně v našich promo textech zmiňujeme, protože ocenění má stále velkou prestiž. Pokud někde zmíníte, že jste držiteli ceny Anděl, lidé k vám

pojmu určitý respekt. A předpokládám, že ocenění sleduje i odborná veřejnost, pořadatelé velkých festivalů apod.“

Jak různý může být pohled dvou hudebníků na tytéž ceny, ukazují názory dvou tuzemských špičkových jazzových kontrabasistů. Zatímco Jaromír Honzák říká: „*Jako držitel pěti cen Anděl mohu zodpovědně konstatovat, že mi tato ocenění přinesla zcela zanedbatelný efekt z hlediska tržní ceny mé kapely nebo mé hudby obecně na hudebním trhu,*“ Tomáš Liška kontruje v tom smyslu, že „*všechna ocenění jsou velmi důležitým stavebním prvkem v celkovém portfoliu hudebníka a každým oceněním nebo nominací tento kredit roste. Ve výsledku to znamená, že se mám o co opřít v komunikaci s pořadatelem, agenturou, labelem, nebo grantovou komisí a dosáhnout tak touženého výsledku*“. Také Honzák však smířlivě dodává: „*Osobně беру své ceny jako doklad toho, že má hudba někoho oslovila, a to mi dodává na chuti pokračovat v tvorbě.*“

I mezi českými hudebníky však najdeme takové, kteří cenám přičítají naprosto jednoznačný pozitivní efekt na svou další tvorbu. Příkladem je Marian Friedl, držitel Anděla z roku 2017 za náročnou suitu na pomezí žánrů *Beránci a vlci*: „*Ano, je to pro mě rozhodně kapitál, a to kapitál marketingový a psychologický. Na příkladu Beránek a vlků je to myslím dobře patrné: Tato suita vznikla jako čistě studiový projekt, a to z čirého zoufalství. Její původ je v neočekávaném impulzu ze strany vydavatelství. Ten byl podnícen ministerským grantem a rámován naprosto šibeničním termínem odevzdání masteru. Pochopitelně to mohlo vést k totálnímu krachu a chvíli to tak i vypadalo, když jsem nakonec neměl peníze na dokončení, protože rozpočet jsem dělal zcela bez zkušeností s tak rozsáhlým projektem. O to hůř se mi pak žilo s vědomím, že pokud to nestihneme odevzdat, čeká mě vrácení všech už proinvestovaných peněz. Když deska vyšla, lízal jsem si rány a doufal, že mě podobné šílenství už nepotká. Jenže Beránky nominovali na Anděla, a to navíc v roce, kdy předání cen v okrajových žánrech vysílala poprvé Česká televize v přímém přenosu. Díky tomu se o Beráncích rázem mluvilo i mimo bublinu a začali se mi ozývat i lidé, kteří mě do té doby považovali za upachtěnce z Horní Dolní, jakých je v našich krajích požehnaně. To ovšem způsobilo něco neočekávaného:*

Původně čistě studiový projekt se proměnil v koncertní. Vůbec jsem nepřemýšlel nad tím, že to někdy naživo zahrajeme, ale tahle cena a to, že se o tom najednou vědělo, způsobila, že byla poptávka. Stál jsem před rozhodnutím, zda tento komplikovaný kolos zkusit koncertně rozhýbat a využít toho marketingového potenciálu udělené ceny, nebo to vzdát. Protože mi to zdvihlo sebevědomí, zapomněl jsem na přestálé útrapy a vrhl se do práce. A je jasné, že nebýt Beránků, nebyl bych schopen teď natočit ani album 11 podob lásky... Pro mne je tedy každá cena, a to i jen nominace, kapitálem.“

World Music Charts Europe (WMCE) je také „ocenění“, o kterém rozhodují odborníci. Je to měsíčně zveřejňovaná hitparáda nejlepších alb z celého světa, které sestavuje momentálně 41 předních rozhlasových hudebních publicistů z 24 evropských zemí.² Jména členů poroty jsou známá, na webových stránkách žebříčku jsou zveřejněny jejich profesní životopisy i kontaktní údaje.³ WMCE hrála důležitou roli především v 90. letech. Podle jejího zakladatele Johannes Theurera doslova pomáhala vybudovat „trh“ s world music v Evropě, nastolovala témata už tím, že se její žebříček v době předinternetové objevoval v tištěných médiích s dohromady několikamilionovými náklady. Rozhlasoví publicisté zapojení do panelu zpočátku hráli i velkou roli v rozvoji mezinárodního hudebního veletrhu WOMEX a jeho udržení při životě.⁴

Dnešní vliv hitparády – při mnoha jiných možnostech a například i při fungování paralelního žebříčku TWMC (Transglobal World Music Chart) – již není tak prokazatelně velký, přesto však může

2. Členem poroty se může stát autor pravidelných rozhlasových hudebních pořadů, vysílaných na veřejnoprávním nebo jiném důležitém rádiu ve své zemi. Vyžaduje se dlouholetá zkušenost v oboru, profesní integrita a prokazatelný vliv na hudební scénu v dané zemi.
3. „DJs: The Panel.“ *World Music Charts Europe* [online] [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <<https://www.wmce.de/djs-236.html>>.
4. Osobní rozhovory autora příspěvku s Johannesem Theurerem. O historii žebříčku WMCE se lze dočíst také v bookletu 2CD *Great Tunes from the World Music Charts Europe* (vydalo CPL Music 2021). O stejném tématu pojednává také rozhovor s Johannesem Theurerem na Radiu Proglas WMCE – evropská hitparáda world music, vysílaný v premiéře 18. ledna 2019, audio dostupné z: <<https://www.hudebnirozhovory.cz/detail-poradu/2019-01-18-19-15-00/>>.

oceněným přinést konkrétní plody a také je přináší. Mauro Durante, kapelník jihoitalské skupiny Canzoniere Grecanico Salentino, která byla v létě 2021 dva měsíce na vrcholu WMCE, například říká: „U této hitparády je pro mne důležité především to, že v ní rozhodují hudební novináři, kteří jsou v tomto oboru opravdovými experty. Mohu tedy být na náš úspěch opravdu hrdý. Kromě toho, že mě to těší, pomáhá naše umístění k tomu, aby se o albu mezi lidmi vědělo. Úspěch v žebříčku je teď už součástí příběhu alba. Můžeme díky němu dostávat nové nabídky na koncerty, můžeme snáz uspořádat turné a to všechno je pro nás velmi důležité.“⁵

Velký význam tomuto žebříčku přikládá i britský písničkář Sam Lee, jehož album *Old Wow* dominovalo WMCE v dubnu a květnu 2020. Lee k tomu řekl: „Toto je žebříček, který sestavují lidé, kteří hudbě skutečně rozumí a kteří ji pouštějí v rádiích. Jsou to lidé, kteří toho o hudbě vědí opravdu hodně a kteří ji také velmi mnoho naslouchali. Zároveň si uvědomuji, jak bohatý je svět world music, který tito lidé sledují. Zvítězit v takovém žebříčku je tedy něco jiného než být první v žebříčku popularity.“⁶

Pro jiné interpretky není úspěch v žebříčku oceněním pouze jejich práce, ale i komunity, kterou ve světě zastupují. Příkladem je Aziza Brahim, zpěvačka hlásící se k mezinárodně neuznanému státu Západní Sahara, okupovanému Marokem. Své vítězství v hitparádě WMCE v roce 2016 komentovala slovy: „Když profesionální kritika ocení mou práci, je to pro mne velká pocta a zároveň mě těší, že se třeba díky tomu více lidí bude zajímat o situaci v Západní Saahaře. Hudbu ale netvořím kvůli tomu, abych za ni dostávala ceny. Když se lidem má hudba líbí, vnímám to nejen jako ocenění své práce, ale především jako známku toho, že posluchače zajímá kultura mé země, že pro ně může být přitažlivá historie oblasti, z níž pocházím. To mě uspokojuje především.“⁷

5. Rozhovor s Maurem Durantem pro Radio Proglas (premiéra 27. září 2021), audio dostupné z: <<https://www.hudebnirozhovory.cz/detail-poradu/2021-09-27-19-15-00/>>.

6. Rozhovor se Samem Lee pro Radio Proglas (premiéra 11. května 2020), audio dostupné z: <<https://www.hudebnirozhovory.cz/detail-poradu/2020-05-11-22-00-00/>>.

7. Rozhovor s Azizou Brahim pro Radio Proglas (premiéra 30. listopadu 2019). Audio dostupné z: <<https://www.hudebnirozhovory.cz/detail-poradu/2019-11-30-15-15-00/>>.

Jaké další výhody či jaký další kapitál může úspěch v mezinárodním žebříčku vytvářeném profesionály hudebníkům přinést? *„Dnes máme velký problém s tříděním informací. Denně se k nám dostává obrovské množství různých dat, jsme bombardováni tisíci signály, tisíci zpráv, a je tedy obtížné rozpoznat dobrou práci, dobrou knihu, dobrý film, dobrou nahrávku. Sociální média umožňují horizontální šíření informací, ale jejich vertikální třídění, což je funkce kritiků a expertů, často chybí. A právě takový žebříček tuto mezeru zaplňuje. Upozorňuje na některá konkrétní alba, vybírá to nejlepší. Nejde o velký katalog všeho, co vyšlo, ale o uvážený výběr toho, co stojí za to si poslechnout. Publikum se tak může snáz zorientovat a opravdu objevovat nové umělce a nové nahrávky,“* říká italský hudebník Stefano Saletti, pro nějž druhé místo v červencovém žebříčku roku 2021 znamenalo větší zviditelnění v mezinárodním měřítku. *„Ověřil jsem si, že existuje vztah mezi přítomností alba v žebříčcích, jako je WMCE, a počtem koncertů a prezentací mé hudby v rádiu. Důvodem, proč tomu tak je, je především autorita osobností, které tento žebříček vytvářejí.“*

Podobně se vyjádřila i iránská zpěvačka Mahsa Vahdat, vítězka říjnového a listopadového kola v roce 2020: *„Úspěch v hitparádách jako WMCE a TWMC zvyšuje zájem o umělce a otevírá mu nové možnosti. Sama jsem pocítila, že když jsem byla na vrcholu takové hitparády, hrálo mě více rádií a média se o mne mnohem více zajímala. V žánrech mimo mainstream, ve kterých je velmi těžké upoutat na sebe pozornost, je každý takový úspěch velkou pomocí a podporou.“*

Velkým povzbuzením, ale také praktickou pomocí byl úspěch v žebříčku WMCE pro řeckou hudebnici Sofii Labropoulou (její debutové album *Sisyphus* se dostalo na druhé místo v březnu 2021): *„WMCE mi dala příležitost dostat se do přímého kontaktu se skutečnými profesionály v oboru world music, jako jsou novináři, rozhlasoví redaktori, producenti a také velmi významní hudebníci. Sama jsem si také ráda poslechla další zajímavou hudbu, která se v žebříčku objevila, což mě inspirovalo k další tvorbě, a současně se cítím být součástí širší komunity world music. Díky umístění v žebříčku si mě k rozhovorům zvali zkušení publicisté a sama*

jsem měla možnost se seznámit v Rakousku, kde momentálně žiji, s důležitými hudebními producenty, kteří mě dál nasměřovali.“

Bosenský zpěvák Damir Imamović, jehož album *Singer of Tales* bylo v žebříčku WMCE druhé v květnu a červnu 2020, však upozorňuje na to, že vnímání podobných úspěchů je různé v různých zemích: *„Někde zcela chybí hudební časopisy nebo rozhlasové a televizní pořady, které by reflektovaly scénu world music. V tom případě je pak na umělci samotném, aby dokázal svůj úspěch prodat. Zní to krásně, že jsem se dostal do Top 5 významného žebříčku nebo jsem získal důležitou cenu. Ale už jsem poznal na vlastní kůži, že někdy musím sám vzdělávat novináře a vysvětlovat jim, jak důležité tyto ceny jsou, jak a kdo do nich hlasuje a podobně. Zním umělce, kteří dokázali vytěžit významný kapitál z toho, že byli jeden měsíc na prvním místě žebříčku. A jiní se dostali na první místo v celoročním pořadí, ale nedokážou to nijak zužitkovat. Sám si pořád nejsem jistý, zda právě umístění v hitparádách může umělci jako já přinést úspěch v podobě většího množství koncertů. Výroční ocenění ano, to s vámi zůstává i několik let.“*

Vnímání úspěchu v jakýchkoli cenách je samozřejmě subjektivní. Kde jeden oceněný vidí jednoznačný pozitivní kapitál, z něhož může dále těžit, druhý spatřuje pouze hru, která potěší, ale v ničem konkrétním neprospívá. Přesto lze konstatovat, že úspěchy v prestižních žebříčcích i hudební ceny umělcům mohou skutečně pomoci, zvláště když ocenění s tímto kapitálem dokážou pracovat. Je to tedy opravdu investice, kterou lze zúročit, ale která se nezúročí sama. U mezinárodních soutěží a žebříčků pak vnímáme mnohem výraznější pomoc v prezentaci oceněných v rámci světové (nebo evropské) hudební komunity. Zatímco profesionálové v Česku držitele ceny Anděl už zpravidla dávno znají, z žebříčků jako WMCE se v konkrétních zemích i novináři, pořadatelé festivalů a další odborníci o některých interpretech teprve dozvídají, popřípadě mají větší důvod se jim věnovat. I proto ocenění zahraniční umělci častěji zmiňují to, že úspěch ve WMCE vnímají skutečně jako pomoc, vyčíslitelnou například větším množstvím koncertů nebo rozhovorů v médiích. Velmi často pak zaznívá i to, že relevanci žebříčku WMCE napomáhá složení poroty, kterou tvoří skuteční profesionálové ve svém oboru.

Prameny:

Osobní a e-mailová komunikace autora příspěvku s hudebníky a hudebními publicisty.
Rozhlasové pořady Radia Proglas z cyklu Jak se vám líbí (2019–2021)

Literatura:

„DJs: The Panel.“ *World Music Charts Europe* [online] [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné z: <https://www.wmce.de/djs-236.html>.

TESAŘ, Milan 2009: Andělé žánroví a ti druzí. *Folk & country*, č. 5, s. 20–21.

Success in Charts and Polls as Musical Capital?

Today's world is overwhelmed by music production of varying quality. The annual Czech Angel Awards or monthly charts like World Music Charts Europe (WMCE) can alert audiences and music professionals to artists or albums worth paying attention to. For the paper, the author has interviewed many award-winning artists, and was curious to know whether they perceived their success as capital for any further profit. For some, success in polls and charts clearly has positive impact on increasing media attention or the number of concerts. Others see polls and charts only as a game that does not have a specific impact. They attribute more value to competitions in which they can also receive financial or other rewards (such as recording an album or featuring in a festival). In the WMCE charts, successful performers often appreciate the personnel list of the jury and the transparency of the ranking, which guarantees its perception among experts as a truly relevant platform.

Key words: music poll; Angel Awards (Czech Republic); music competition; music chart; World Music Charts Europe; world music; genre awards.